

Nr 2.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänknings-skatt å spritdrycker samt om fortsatt giltighet av förordningen, m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 3 januari 1948 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 7, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänknings-skatt å spritdrycker samt om fortsatt giltighet av förordningen, m. m.;

2) förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 28 maj 1943 (nr 259) angående omsättnings- och utskänknings-skatt å vin;

3) förordning om ändrad lydelse av 13 § förordningen den 15 december 1939 (nr 887) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker;

4) förordning om tillfällig skatt å viss maltdryck av första klassen; samt

5) förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 22 december 1939 (nr 919) om skatt å läskedrycker;

dels ock besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan skall från och med den 1 februari 1948 i viss angiven del hava ändrad lydelse, på sätt i utskottets hemställan angives.

Rörande lydelsen av ovannämnda under 1)—5) angivna författningsförslag hänvisas till utskottets hemställan.

Till utskottets behandling ha överlämnats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen:

1) de likalydande motionerna I: 38 av herr *Linderot* m. fl. och II: 107 av herr *Hagberg* i Luleå m. fl., vari hemställts, att riksdagen måtte avslå förevarande proposition;

2) de likalydande motionerna I: 91 av herr *Annér* m. fl. och II: 160 av herr *Jacobsson* i Igelsbo m. fl., vari hemställts, »att riksdagen vid behandling av proposition nr 7 måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag att vid spritbeskattningen omsättnings-skattens grundavgift skall utgå med 10 kronor per liter»;

3) motionen I: 90 av herr *Gustaf Elofsson*, vari hemställdt, »att riksdagen måtte besluta, att grundavgiften för omsättningsskatten å spritdrycker höjes från 7 till 8 kronor per liter»; samt

4) motionen II: 236 av herrar *Holmström* och *Fahlman*, vari hemställdt, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte såsom sin mening uttala, att den maximala motbokstilldelningen bör höjas från tre liter till fyra liter per månad, samt att därigenom den av Kungl. Maj:t föreslagna ökade sprit-skatten med 2 kronor per liter måtte nedsättas till 1 krona per liter».

Vidare ha till utskottet hänvisats de likalydande motionerna I: 175 av herr *Domö* m. fl. samt II: 237 av herr *Skoglund* i Doverstorp m. fl., vari hemställdt — förutom att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 5 med förslag till förordning om särskild automobils katt, m. m. — att de i motionerna framförda synpunkterna måtte beaktas vid behandlingen av bland annat propositionen nr 7.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna.

Beträffande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen tillåter sig utskottet hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen:

Beskattningen av spritdrycker, s. 10—13.

Beskattningen av vin, s. 13—16.

Beskattningen av maltdrycker av andra och tredje klassen, s. 16—19.

Beskattning av viss maltdryck av första klassen, s. 19—22.

Beskattningen av läskedrycker, s. 23—24.

Angående vad som anförts i de i ämnet väckta motionerna må här återgivas följande.

Såsom motivering för de likalydande motionerna I: 38 och II: 107 ha motionärerna åberopat vad de anförts i de av dem i anledning av propositionen nr 5 väckta likalydande motionerna I: 36 och II: 105. Rörande innehållet i dessa sistnämnda motioner tillåter sig utskottet hänvisa till sitt betänkande nr 1 ävensom till dessa båda motioner.

I de likalydande motionerna I: 91 och II: 160 har bland annat anförts, att den föreslagna höjningen av spritskatten knappast motsvarade mera än förändringen i penningvärdet, samt att det förefölle som om höjningen utan olägenhet kunde göras större. Då motionärerna icke kunde biträda i annat sammanhang framlagt förslag om höjning av skatterna på motortrafiken, hade de känt sig förpliktade att anvisa andra möjligheter att erhålla skatteinkomster, och ansågo de då, att spriten vore en sådan umbärlig vara, som talde en ytterligare skattebelastning.

I motionen I: 90 har framhållits, att en så kraftig höjning av spritskatten som den i propositionen föreslagna uppenbarligen innebure risk för att

spritsmugglarna finge förbättrade avsättningsmöjligheter för sina varor med ökade utgifter för vår kustbevakning till följd. Det kunde även befaras, att hembränningen komme att öka, om beskattningen bleve för hög. Inför osäkerheten av om en höjning av omsättningsskatten med 2 kronor per liter komme att verka i åsyftad riktning, ansåge motionärerna att man borde nöja sig med en höjning av skatten i fråga med 1 krona per liter.

I motionen II: 236 har inledningsvis erinrats om att enligt gällande bestämmelser spritdrycker icke finge utminuterats till någon i större myckenhet än tre liter i månaden. Enligt motionärernas mening föreläge icke längrede i rusdrycksförsäljningsförordningen stadgade förutsättningarna för en dylik begränsning. Ett frisläppande av den så kallade fjärde litern jämte en ökad beskattning av 1 krona per liter utöver nuvarande skattesatser skulle kunna beräknas giva en ytterligare direkt statsinkomst av ca 55 miljoner kronor, d. v. s. 5 miljoner kronor mera än vad Kungl. Maj:t beräknat genom en skatthöjning av 2 kronor per liter. Och detta vore synnerligen önskvärt. Kungl. Maj:ts förslag skulle medföra en sådan höjning av priset på sprit, att man kunde befara en ökad olaglig tillverkning och handel beträffande spritdrycker. De sociala vådorna härav vore påtagliga. Visserligen hade riksdagen hösten 1946, trots bevillningsutskottets tillstyrkan, avslagit en motion med samma syfte som denna. Då hade emellertid i motionen även intagits ett yrkande om att rätten till efterhandsinköp skulle utsträckas till sex månader. Det hade säkerligen varit farhågorna för de nykterhetspolitiska konsekvenserna just därav, som den gången för många varit avgörande. Dylika synpunkter behövde nu ej spela in, då här endast vore fråga om ökning av motbokstilldelningen från tre liter till fyra liter per månad.

Beträffande det närmare innehållet i de likalydande motionerna I: 175 och II: 237 hänvisas till utskottets betänkande nr 1 (s. 4—6).

I en till utskottet inkommen skrift har *svenska bryggareföreningen* hemställt, att den ifrågasatta beskattningen av lagrat svagdricka icke måtte genomföras. Till stöd härför har i berörda skrift anförts i huvudsak följande. För konsumenter bosatta på platser, vilka icke mera regelbundet kunde besökas av bryggeriernas utkörare, utgjorde lagrat svagdricka på grund av sin större hållbarhet en ersättning för färskt svagdricka såsom måltidsdryck. Då färskt svagdricka av konsumtionsskatteberedningen torde ha ansetts såsom oundgänglig vara, för vilken någon beskattning icke ifrågasatts, syntes jämväl lagrat svagdricka böra betraktas såsom oundgänglig vara. Genom den föreslagna skatten skulle de nuvarande priserna höjas genomsnittligt med ca 40 % till återförsäljare och med ca 33 % till privatkunder. En så avsevärd prispfördyring måste medföra en omfattande omsättningsminskning. Det troliga resultatet av införandet av den ifrågasatta skatten å lagrat svagdricka torde bliva, att tillverkningen av denna dryck praktiskt taget komme att upphöra.

Vidare har *styrelsen för Sveriges vattenfabrikanternas riksförbund* i en till utskottet ingiven promemoria uttalat sig mot en höjning av skatten å läske-

drycker eller, därest en sådan höjning likväl ansåges böra genomföras, förordad att densamma begränsades till 3 öre för liter, med undantag dock för mineralvattnen, för vilka någon skattehöjning över huvud taget icke borde ifrågakomma. Av vad som anförts i promemorian till stöd för de däri uttalade meningarna må här återgivas följande. Läskedrycker vore i dag att anse som fullt ordinära livsmedel i hushållen. Mer än 70 % av alla läskedrycker konsumerades i hemmen och 41 % av hemkonsumtionen ägde rum i samband med måltider. Övervägande delen läskedrycker konsumerades av hushåll med en årsinkomst understigande 6 000 kronor, en omständighet som i varje fall gjorde denna del av konsumtionen starkt beroende av försäljningspriset och särskilt känslig för prishöjningar.

I syfte att lämna landets handlande kompensation för deras ökade kostnader i samband med ransoneringen hade statens priskontrollnämnd meddelat, att den ämnade tillåta en höjning av marginalerna på mineralvatten och läskedrycker med 1 öre för $\frac{1}{3}$ och $\frac{1}{2}$ flaskor och 2 öre för $\frac{1}{1}$ flaskor. Dessa höjningar vore avsedda att träda i kraft samtidigt med skattehöjningen. Allmänheten finge härigenom vidkännas en prishöjning, som svarade icke mot den föreslagna skatten 6 öre utan mot ca 9 öre för liter. Det finge anses uteslutet att mineralvatten och läskedrycker skulle kunna bära en så stark prishöjning på en gång utan ett allvarligt avbräck i konsumtionen.

Beträffande mineralvatten måste redan den nuvarande skattesatsen av 12 öre för liter anses vara alltför hög. Efter skattens införande hade nämligen konsumtionen gått starkt tillbaka inte bara procentuellt utan även totalt.

Skulle konsumtionen av läskedrycker såsom en följd av skattehöjningen komma att minska, skulle redan vid en omsättningsminskning av 5 % någon uppsugning av köpkraft icke komma till stånd. Styrelsen vore för sin del fast övertygad om att skatten komme att verka i denna riktning, då det måste hållas för uteslutet att de kraftiga prishöjningar skatten komme att föra med sig skulle kunna resultera i annat än en omsättningsminskning vida större än 5 %.

Utskottet. I sitt betänkande nr 1 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 6 med förslag till lag om ändrad lydelse av 16 § lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror har utskottet tagit ställning till vissa mera allmänna frågor rörande den indirekta beskattningen, vilka uppkommit i anslutning till Kungl. Maj:ts propositioner nr 5—10 till innevarande års riksdag. Vad utskottet i sagda betänkande anført i berörda hänseenden är tillämpligt jämväl såvitt angår de förslag om skärpning i beskattningen av spritdrycker, vin, maltdrycker och läskedrycker, som framlagts i nu förevarande proposition nr 7. Utskottet får alltså härutinnan hänvisa till sitt nyssnämnda betänkande.

Härmed har utskottet även redovisat sin ställning till de likalydande motionerna I: 175 (av herr Domö m. fl.) och II: 237 (av herr Skoglund i Döversorp m. fl.), vilka motioner av utskottet avstyrkas.

I propositionen nr 7 föreslås såvitt angår spritdrycker att 1923

års förordning angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker erhåller förlängd giltighet även under nästkommande budgetår. Vad sålunda föreslagits föranleder inget erinran från utskottets sida.

I samma proposition har därjämte — i anslutning till konsumtionsskatteberedningens förslag — tillstyrkts en sådan skärpning i beskattningen av spritdrycker, att omsättningsskattens grundavgift skulle höjas med två kronor per liter eller alltså från 7 till 9 kronor per liter.

Sistnämnda förslag har behandlats i flera motioner. Sålunda har i de likalydande motionerna I: 38 (av herr Linderot m. fl.) och II: 107 (av herr Hagberg i Luleå m. fl.) yrkats avslag å propositionen. I motionen I: 90 (av herr Gustaf Elofsson) har hemställts, att skatteskräpningen måtte begränsas till en krona per liter. Samma yrkande har framställts i motionen II: 236 (av herrar Holmström och Fahlman), däri tillika yrkats, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte som sin mening uttala, att den maximala motbokstilldelningen borde höjas från tre till fyra liter i månaden. Slutligen har i de likalydande motionerna I: 91 (av herr Annér m. fl.) samt II: 160 (av herr Jacobsson i Igelsbo m. fl.) yrkats en höjning av omsättningsskattens grundavgift med tre kronor per liter.

Enligt utskottets mening är det motiverat att i detta sammanhang vidtaga en höjning med avseende å beskattningen av spritdrycker. En dylik höjning bör lämpligen genomföras på så sätt, att omsättningsskattens grundavgift — som för närvarande utgår med sju kronor per liter — höjes; däremot torde omsättningsskattens procentavgift och utskänkningskatten å spritdrycker böra bibehållas vid oförändrad nivå.

I fråga om höjningens storlek har som skäl för det motionsvis framförda yrkandet att begränsa skatteskräpningen till en krona per liter anförts bl. a. att en starkare prisökning på spritdrycker skulle kunna medföra ökad smuggling och hembränning. De sålunda uttalade riskerna av en skärpt beskattning torde emellertid av olika skäl icke för tillfället vara alltför stora. Å andra sidan kan utskottet ej heller förorda, att en höjning på en gång med ett belopp om tre kronor per liter genomföres; en höjning av denna storleksordning skulle nämligen kunna medföra att i konsumtionen av alkoholhaltiga drycker inträdde vissa förskjutningar, vilkas återverkningar utskottet icke utan närmare undersökningar anser sig kunna bedöma. Utskottet har därför ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om en höjning av omsättningsskattens grundavgift med två kronor per liter. Utskottet avstyrker sålunda de likalydande motionerna I: 38 och II: 107, såvitt däri yrkats avslag å förslaget om skärpt beskattning av spritdrycker, de likalydande motionerna I: 91 och II: 160, motionen I: 90 samt motionen II: 236, sistnämnda motion i vad den avser en mera begränsad skatteskräpning.

Vad härefter angår den i motionen II: 236 gjorda hemställan om skrivelse till Kungl. Maj:t rörande utökad tilldelning av spritdrycker vill utskottet erinra om att Kungl. Maj:t — på sätt framgår av 3 kap. 22 § rusdrycksförsäljningsförordningen — äger befogenhet att föreskriva de jämkningar beträffande rätten till inköp av rusdrycker, som vid varje särskild tidpunkt kunna anses påkallade. Utskottet finner anledning icke föreligga

att i detta sammanhang förorda skrivelse till Kungl. Maj:t i sådant syfte som i motionen avses.

På sätt föreslagits i propositionen nr 7 bör den skärpta beskattningen av spritdrycker träda i kraft den 1 februari 1948, och i samband därmed bör, liksom vid tidigare tillfällen då omsättningskatten skärpts, en särskild lagerskatt uttagas hos dem, till vilka systembolag överlätit tillstånd till utskänkning av spritdrycker.

Vad härefter angår de skärpningar i beskattningen av vin samt malt-drycker av andra och tredje klassen som förordats i propositionen nr 7 må här beträffande innehållet i propositionen i dessa delar omnämnas, att beskattningen av vin föreslås skärpt på så sätt att omsättningskattens procentavgift höjes från 50 till 60 procent, varjämte minimiavgifterna för starkare viner höjas med en krona 50 öre per liter, samt att skatten å malt-drycker höjes från 30 till 39 öre per liter beträffande malt-drycker av andra klassen och från 54 till 72 öre per liter i fråga om malt-drycker av tredje klassen.

Mot förestående förslag har motionsvis icke framförts annan erinran än att i de förut omnämnda motionerna I: 38 och II: 107 yrkats helt avslag å propositionen nr 7.

Jämväl såvitt angår vin samt malt-drycker av andra och tredje klassen ansluter utskottet sig till Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet avstyrker sålunda motionerna I: 38 och II: 107 i den mån de innefatta yrkande om avslag å propositionen nr 7 i nu förevarande delar.

Vidare har i sagda proposition föreslagits, att en särskild beskattning skulle införas i fråga om viss malt-dryck av första klassen. Denna skatt skulle enligt förslaget utgå för *lagrat* svagdricka, som inom riket tillverkades för försäljning, och skattesatsen utgjorde enligt förslaget 18 öre per liter. Däremot skulle någon skatt icke utgå för s. k. färskt svagdricka d. v. s. sådan malt-dryck, som icke undergått någon lagring och som i allmänhet försålles å flaskor rymmande 5 eller 10 liter.

Mot förslaget om skattläggning av lagrat svagdricka har utskottet i och för sig ej något att erinra. Beträffande storleken av den föreslagna skatten, 18 öre per liter, har inom utskottet framhållits att införandet på en gång av en beskattning av denna höjd skulle kunna föranleda, att tillverkningen av lagrat svagdricka komme att avsevärt minskas. Då dessa farhågor icke torde vara helt utan fog, har utskottet ansett sig böra förorda en något lägre skattesats, varför utskottet tillstyrker en beskattning med nio öre per liter.

I anledning av en under hand gjord hemställan från kontrollstyrelsen förordar utskottet därjämte den ändringen i 4 § förslaget till förordning om tillfällig skatt å viss malt-dryck av första klassen, att den tid inom vilken deklaration senast skall avgivas bestämmes till femtonde i stället för åttonde söckendagen efter månadens utgång.

Vad slutligen angår det i propositionen nr 7 upptagna förslaget om skärpning av skatten å l ä s k e d r y c k e r från 12 till 18 öre för liter ha mot

detta förslag framförts erinringar från olika håll. Sålunda har i de förut berörda motionerna I: 38 och II: 107 yrkats avslag å propositionen även i denna del, och i en till utskottet inkommen skrivelse från styrelsen för Sveriges vattenfabrikanters riksförbund ha uttalats allvarliga betänkligheter mot ifrågavarande förslag, särskilt beträffande skärpningen av skatten å mineralvatten.

Vid sina överväganden härutinnan har utskottet funnit sig böra biträda det av Kungl. Maj:ts framlagda förslaget. Utskottet avstyrker förty motionerna I: 38 och II: 107 även i det avseende varom nu är fråga.

Det i propositionen nr 7 framlagda förslaget om ändring i tulltaxeförordningen föranleder ingen erinran från utskottets sida.

I sitt förut berörda betänkande nr 1 i anledning av förslaget om skärpt beskattning av tobaksvaror har utskottet — under hänvisning till vissa, i betänkandet återgivna uttalanden av föredragande departementschefen — anfört, att utskottet förutsatte, att frågan om de förordade skattehöjningarnas fortbestånd komme att underställas 1949 års riksdag. Vad utskottet sålunda framhållit är enligt utskottets mening tillämpligt jämväl med avseende å de skatteskärpningar, vilka utskottet tillstyrkt i nu förevarande betänkande.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

I) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 7, såvitt angår nedan under A) 4) angivna författningsförslag, icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas, men med bifall i övrigt till propositionen,

A) antaga följande

1) Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker samt om fortsatt giltighet av förordningen, m. m.

Härigenom förordnas *dels* att 2 § 1 mom. förordningen den 8 juni 1923 angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker,¹ vilken förordning gäller intill utgången av juni månad 1948,² skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives *dels ock* att förordningen i sålunda ändrat skick skall äga fortsatt giltighet intill utgången av juni månad 1949.

¹ Senaste lydelse av förordningen se 1933: 399, 1937: 246, 1941: 254 samt 1943: 257 och 316.

² Jfr 1947: 34.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

2 §.

1 mom. Omsättningsskatten upptages vid detaljhandelsbolagens inköp av spritdrycker och utgår dels med en grundavgift av 7 kronor, för liter räknat, och dels med 60 procent av det belopp, som, skatten oberäknad, betingas vid inköp av dryckerna i buteljerat skick.

Detaljhandelsbolagen äga — — — för omsättningsskatten.

1 mom. Omsättningsskatten upptages vid detaljhandelsbolagens inköp av spritdrycker och utgår dels med en grundavgift av 9 kronor, för liter räknat, och dels med 60 procent av det belopp, som, skatten oberäknad, betingas vid inköp av dryckerna i buteljerat skick.

Detaljhandelsbolagen äga — — — för omsättningsskatten.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 1948.

Med avseende å ikraftträdandet skola följande bestämmelser gälla.

1. Den, till vilken systembolag överlätit tillstånd till utskänkning av spritdrycker, är skyldig att erlægga skatt för sitt lager av dylika drycker vid tiden för denna förordnings ikraftträdande med två kronor för liter räknat.

2. Det åligger innehavare av tillstånd som i första punkten sägs att *dels* samma dag förordningen träder i kraft till vederbörande systembolag avlämna på heder och samvete avgiven, specificerad uppgift angående berörda lager, *dels ock* inom tre månader efter förordningens ikraftträdande erlægga därå belöpande skatt till bolaget, som har att senast den femtonde dagen i nästföljande månad uti den i 8 § förordningen angående omsättnings- och utskänknings-skatt å spritdrycker angivna ordning inleverera beloppet till statsverket.

3. Upptager någon mot bättre vetande i uppgift, varom nu är sagt, mindre myckenhet än han vid tiden för denna förordnings ikraftträdande innehar, eller underlåter någon att inom stadgad tid avlämna sådan uppgift eller erlægga föreskriven skatt för sitt lager av spritdrycker vid tiden för förordningens ikraftträdande, skall gälla vad i skattestrafflagen ävensom i 11 § 2 mom. förordningen angående omsättnings- och utskänknings-skatt å spritdrycker för motsvarande fall stadgas.

2) Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 28 maj 1943 (nr 259) angående omsättnings- och utskänknings-skatt å vin.

Härigenom förordnas, att 2 § förordningen den 28 maj 1943 angående omsättnings- och utskänknings-skatt å vin skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

2 §.

Omsättningsskatten utgår — — —
en procentavgift.

Grundavgiften utgör, — — — 35
öre.

Procentavgiften utgör 50 procent av det belopp som, procentavgiften oberäknad men grundavgiften inberäknad, betingas vid systembolagens inköp av vinet i buteljerat skick, dock att för vin, vars alkoholhalt överstiger 14 volymprocent, avgiften skall utgå med lägst två kronor för helbutelj, innehållande 66 å 70 centiliter, en krona för halvbutelj, innehållande 33 å 35 centiliter, samt tre kronor för liter räknat i fall, då vinet tillhandahålles i buteljer av andra storlekar.

Omsättningsskatten utgår — — —
en procentavgift.

Grundavgiften utgör, — — — 35
öre.

Procentavgiften utgör 60 procent av det belopp som, procentavgiften oberäknad men grundavgiften inberäknad, betingas vid systembolagens inköp av vinet i buteljerat skick, dock att för vin, vars alkoholhalt överstiger 14 volymprocent, avgiften skall utgå med lägst tre kronor för helbutelj, innehållande 66 å 70 centiliter, en krona 50 öre för halvbutelj, innehållande 33 å 35 centiliter, samt fyra kronor 50 öre för liter räknat i fall, då vinet tillhandahålles i buteljer av andra storlekar.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 1948.

Med avseende å ikraftträdandet skola följande bestämmelser gälla.

1. Den, till vilken systembolag överlåtit tillstånd till utskänkning av vin, är skyldig att erlägga skatt för sitt lager av dylika drycker vid tiden för denna förordnings ikraftträdande med belopp motsvarande den omsättnings- och utskänkningsskatt som skall utgå enligt förordningen, dock med rätt för honom att därvid avräkna vad med tillämpning av förut gällande bestämmelser i skatt erlagts för samma lager.

2. Det åligger innehavare av tillstånd som i första punkten sägs att dels samma dag förordningen träder i kraft till vederbörande systembolag avlämna på heder och samvete avgiven, specificerad uppgift angående berörda lager, dels ock inom tre månader efter förordningens ikraftträdande erlägga därå belöpande skatt till bolaget, som har att senast den femtonde dagen i nästpåföljande månad uti den i 9 § förordningen angående omsättnings- och utskänkningsskatt å vin angivna ordning inleverera beloppet till statsverket.

3. Uptager någon mot bättre vetande i uppgift, varom nu är sagt, mindre myckenhet än han vid tiden för denna förordnings ikraftträdande innehar, eller underlåter någon att inom stadgad tid avlämna sådan uppgift eller erlägga föreskriven skatt för sitt lager av vin vid tiden för förordningens ikraftträdande, skall gälla vad i skattestrafflagen ävensom i 11 § och 12 § första stycket förordningen angående omsättnings- och utskänkningsskatt å vin för motsvarande fall stadgas.

3) Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 13 § förordningen den 15 december 1939 (nr 887) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Härigenom förordnas, att 13 § förordningen den 15 december 1939 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*Nuvarande lydelse:**Föreslagen lydelse:*

13 §.

Skatten utgår för maltdryck av andra klassen med *trettio* öre för liter samt för maltdryck av tredje klassen med *femtiofyra* öre för liter.

Vid varje — — — skattepliktigt bryggeri.

Kontrollstyrelsen må — — — bryggeri igångsatts.

Skatten utgår för maltdryck av andra klassen med *trettionio* öre för liter samt för maltdryck av tredje klassen med *sjuttiotvå* öre för liter.

Vid varje — — — skattepliktigt bryggeri.

Kontrollstyrelsen må — — — bryggeri igångsatts.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 1948.

4) Förslag

till

förordning om tillfällig skatt å viss maltdryck av första klassen.

Härigenom förordnas som följer.

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

1 §.

För lagrat svagdricka, som är hänförligt till maltdryck av första klassen och som inom riket tillverkats för försäljning, skall erläggas skatt efter vad nedan sägs.

2 §.

Skatten utgår med 18 öre för liter och tillfaller staten.

Skatten utgår med 9 öre för liter och tillfaller staten.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

3 §.

1. Kontrollen över beskattningen utövas av kontrollstyrelsen med biträde av särskilda kontrolltjänstemän.

2. Tillverkare skall för dylik kontroll utan ersättning tillhandahålla erforderliga prov å råvaror och övriga vid tillverkningen använda förnödenheter samt å tillverkat lagrat svagdricka ävensom ställa till förfogande nödiga redskap och lämna behövlig handräckning.

3. Tillverkare skall på egen bekostnad anskaffa de journaler och andra handlingar, vilka kontrollstyrelsen med stöd av denna förordning ålägger tillverkaren att föra eller upprätta, samt har att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som kontrollstyrelsen meddelar angående förandet eller upprättandet av nämnda journaler och handlingar samt angående deras bevarande under viss tid och insändande i original eller avskrift till kontrollmyndighet.

4. Tillverkare är pliktig att ordna sin bokföring på sådant sätt, att den möjliggör kontroll beträffande den myckenhet lagrat svagdricka, som enligt vad nedan sägs är skattepliktig, ävensom att vid anfordran hålla sina handelsböcker med tillhörande verifikationer samt i 3 mom. omnämnda journaler och handlingar tillgängliga för kontrolltjänsteman.

5. Tillverkare skall ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som kontrollstyrelsen för erhållande av en betryggande kontroll över skattens behöriga utgörande meddelar, ävensom de anvisningar, som kontrolltjänsteman i enlighet med denna förordning eller kontrollstyrelsens föreskrifter kan komma att lämna.

4 §.

1. Tillverkare skall för varje månad upprätta och senast å *åttonde* söckendagen efter månadens utgång till kontrollstyrelsen insända en på tro och heder avgiven deklaration angående den myckenhet lagrat svagdricka, som under månaden utlämnats från tillverkningsstället. Härvid må avdrag göras för den myckenhet lagrat svagdricka, som

a) utförts ur riket eller till svensk frihamn, dock under villkor att vid deklarationen fogas tullmyndighets bevis angående den utförda varans myckenhet och dagen för utförseln ävensom därom, att utförseln ägt rum under sådan tullkontroll, som i 12 § tullstadgan sägs,

b) tillverkats vid annat tillverkningsställe och icke ingår i myckenhet, som under a) avses,

1. Tillverkare skall för varje månad upprätta och senast å *femtonde* söckendagen efter månadens utgång till kontrollstyrelsen insända en på tro och heder avgiven deklaration angående den myckenhet lagrat svagdricka, som under månaden utlämnats från tillverkningsstället. Härvid må avdrag göras för den myckenhet lagrat svagdricka, som

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

c) efter utlämning återinförts till lagret å tillverkningsstället och icke utgöres av lagrat svagdricka, som tillverkats vid annat tillverkningsställe, samt

d) utlämnats såsom kontrollprov.

Vad som återstår efter nu nämnda avdrag utgör beskattningsbar myckenhet. I deklARATIONEN skall angivas den skatt, som belöper å den beskattningsbara myckenheten.

Å deklARATIONEN skall finnas intyg av två personer, att densamma överensstämmer med bokföringen.

2. Tillverkare skall samtidigt med deklARATIONENS insändande erlægga skatt för föregående månad genom inbetalning å statsverkets checkräkning i riksbanken för kontrollstyrelsens räkning.

3. Erlägges icke skatten inom föreskriven tid, må kontrollstyrelsen meddela förbud tills vidare, till dess skatten guldits, att utlämna lagrat svagdricka från tillverkningsstället.

För uttagande av förfallet skattebelopp må på framställning av kontrollstyrelsen utmätning omedelbart verkställas.

4. Tillverkare är skyldig att, då kontrollstyrelsen så prövar nödigt, för skattens behöriga erläggande hos kontrollstyrelsen ställa säkerhet till belopp, som styrelsen finner erforderligt.

Ställes ej vid anfordran sådan säkerhet, skall vad i 3 mom. första stycket stadgas äga motsvarande tillämpning.

5 §.

1. Då rörelsen vid tillverkningsställe helt nedlägges, är tillverkare pliktig att betala skatt för inom tillverkningsstället befintligt, där tillverkat lagrat svagdricka.

2. Därest vid granskning av tillverkares bokföring, journaler eller andra handlingar eller eljest utrönes, att för någon månad skatt bort utgå med högre belopp än som för månaden erlagts, eller att i det å tillverkningsstället befintliga lagret av lagrat svagdricka förefinnes brist, som tillverkaren icke kan nöjaktigt förklara, är tillverkaren pliktig att vid anfordran genast erlægga, i förra fallet den resterande skatten och i senare fallet skatt för en myckenhet, som motsvarar bristen.

3. Vad i 4 § 2 och 3 mom. stadgas skall i tillämpliga delar gälla i fråga om skattebelopp, som avses i denna paragraf.

6 §.

Lagrat svagdricka må icke utlämnas från tillverkningsställe annorledes än på flaskor av den storlek, som kontrollstyrelsen bestämmer, eller på andra slutna kärl och behållare, vilka med avseende å rymden blivit märkta på sätt i 14 § lagen om mått och vikt sägs.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

7 §.

Den, som tillverkar eller försäljer malt eller andra vid maltdryckstillverkning använda råämnen eller ock kärl, kapsyler eller andra förnödenheter och artiklar, som äro erforderliga vid utlämning från tillverkningsställe av lagrat svagdricka, är pliktig att på anfordran av kontrolltjänsteman lämna denne uppgift om tillverkarens inköp av dylika ämnen, förnödenheter och artiklar.

8 §.

Kontrollstyrelsen må vid vite förelägga tillverkare av lagrat svagdricka att fullgöra vad honom åligger enligt denna förordning eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter.

9 §.

Om ansvar i vissa fall för den, som i deklaration lämnat oriktig uppgift, stadgas i skattestrafflagen.

10 §.

Den, som utlämnar lagrat svagdricka i strid mot förbud, varom i 4 § 3 mom. sägs, straffes med dagsböter, ej under tjugu, eller med fängelse i högst sex månader.

Sålunda utlämnat lagrat svagdricka vare, där det fortfarande är i tillverkarens besittning, förverkat tillika med kärl och emballage, vari det förvaras.

Vad som på grund av denna bestämmelse tagits i beslag må av den myndighet, som förordnat om beslaget, genast försäljas eller, därest försäljning icke kan komma till stånd, förstöras.

11 §.

Fullgöres icke ordentligen skyldigheten att hålla bokföring eller upprätta journal eller annan kontrollhandling, som i 3 § avses, och är förseelsen ej straffbar enligt annat författningsrum, straffes tillverkaren med dagsböter, ej under fem.

12 §.

Bryter någon i andra fall än förut sagts mot vad i denna förordning är stadgat eller mot föreskrift, som med stöd av förordningen meddelats, straffes med böter från och med tjugu till och med trehundra kronor.

13 §.

Begår tillverkarens hustru eller husfolk eller i hans arbete antagen person förseelse, som avses i 10—12 §§, eller bryter någon av dem mot föreskrift, som meddelats med stöd av denna förordning, vare tillverkaren därför ansvarig, liksom vore förseelsen begången av honom själv, därest icke omständigheterna göra det sannolikt, att förseelsen skett utan hans vetskap och vilja.

14 §.

Den, som har eller haft att taga befattning med kontroll enligt denna förordning, må icke röja yrkeshemlighet eller affärsförhållande, varom han därunder erhållit kännedom, i annat fall än då sådant påfordras i tjänstens intresse. Tjänsteman, som häremot bryter, vare underkastad ansvar såsom för tjänstefel. Gör annan än tjänsteman sig skyldig till förseelse, som nu sagts, straffes med dagsböter.

15 §.

Förseelse, som avses i 11 eller 12 §, må av allmän åklagare åtalas allenast efter angivelse av kontrollstyrelsen.

Böter och värdet av förverkat gods ävensom viten, som utdömas enligt denna förordning, tillfalla kronan.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 1948.

5) F ö r s l a g

till

förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 22 december 1939 (nr 919) om skatt å läskedrycker.

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen den 22 december 1939 om skatt å läskedrycker¹ skall erhålla följande ändrade lydelse.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

5 §.

Skatten utgår med *tolv* öre för liter; dock skall envar tillverkare erlägga skatt med lägst femtio kronor för varje månad, varunder han ägt bedriva rörelsen.

Skatten utgår med *aderton* öre för liter; dock skall envar tillverkare erlägga skatt med lägst femtio kronor för varje månad, varunder han ägt bedriva rörelsen.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 1948.

B) besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan skall från och med den 1 februari 1948 i nedan angivna delar² hava följande ändrade lydelse:

¹ Senaste lydelse av 5 § se 1941:253.

² Senaste lydelse, se SFS 1941:257 och 1939:889.

		Tull för 100 kg kronor
144	Mineralvatten och kolsyrade, alkoholfria läskedrycker..... 100 liter	18: —
	Maltdrycker:	
145	på fat B	63: —
146	på andra kärl 100 liter	72: —

Anm. Angående införsel — — — är stadgat.

II) att följande motioner, nämligen
 de likalydande motionerna I: 38 av herr Linderot m. fl.
 och II: 107 av herr Hagberg i Luleå m. fl.,
 de likalydande motionerna I: 91 av herr Annér m. fl. och
 II: 160 av herr Jacobsson i Igelsbo m. fl.,
 de likalydande motionerna I: 175 av herr Domö m. fl.
 och II: 237 av herr Skoglund i Doverstorp m. fl., i vad
 samma avse propositionen nr 7,
 motionen I: 90 av herr Gustaf Elofsson, samt
 motionen II: 236 av herrar Holmström och Fahlman,
 måtte, i den mån de icke kunna anses besvarade genom
 vad utskottet ovan anført och hemställt, av riksdagen läm-
 nas utan åtgärd.

Stockholm den 24 januari 1948.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elon Andersson*, Sjødahl, Ekman, Velandér, Gustaf Elofsson, Björnsson, Heüman, Rosander, Axel Ivar Andersson och Widner* samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Björklund, Hammarlund*, Sandberg, Orgård*, Henriksson, Jonsson i Skedsbygd, Olson i Göteborg, Sundström och Bladh.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer:

1) av herr *Henriksson*, som — under hänvisning till sitt vid konsumtionsskatteberedningens skrivelse den 20 december 1947 fogade särskilda yttrande (se prop. nr 5 s. 22—25) — vad angår omsättningsskatten å spritdrycker ansett sig icke kunna tillstyrka en större ökning av skattens grundbelopp än med 1 krona eller sålunda från 7 till 8 kronor för liter och som beträffande omsättningsskatten å vin icke ansett sig kunna förorda en höjning av skattens procentsats men däremot en höjning av minimiavgiften med 1 krona 20 öre för liter. I enlighet härmed har herr *Henriksson* yrkat följande ändringar i de i utskottets hemställan upptagna författningsförslagen, nämligen

dels att det i punkten I) A) 1) i utskottets hemställan upptagna författningsförslaget skall i nedan angivna delar hava följande lydelse:

2 §.

1 mom. Omsättningsskatten upptages vid detaljhandelsbolagens inköp av spritdrycker och utgår dels med en grundavgift av 8 kronor, för liter räknat, och dels med 60 procent av det belopp, som, skatten oberäknad, betingats vid inköp av dryckerna i buteljerat skick.

Med avseende å ikraftträdandet skola följande bestämmelser gälla.

1. Den, till vilken systembolag överlåtit tillstånd till utskänkning av spritdrycker, är skyldig att erlagga skatt för sitt lager av dylika drycker vid tiden för denna förordnings ikraftträdande med en krona för liter räknat.

dels ock att 2 § tredje stycket i det i punkten I) A) 2) i utskottets hemställan upptagna författningsförslaget skall hava följande lydelse:

Procentavgiften utgör 50 procent av det belopp som, procentavgiften oberäknad men grundavgiften inberäknad, betingas vid systembolagens inköp av vinet i buteljerat skick, dock att för vin, vars alkoholhalt

överstiger 14 volymprocent, avgiften skall utgå med lägst två kronor 80 öre för helbutelj, innehållande 66 å 70 centiliter, en krona 40 öre för halvbutelj, innehållande 33 å 35 centiliter, samt fyra kronor 20 öre för liter räknat i fall, då vinet tillhandahålles i buteljer av andra storlekar.

2) av herr *Sundström*, som föreslagit att 2 § i förslaget till förordning om tillfällig skatt å viss maltdryck av första klassen skall ha följande lydelse:

2 §.

Skatten utgår med 18 öre för liter och tillfaller staten.;

3) av herrar *Velander*, *Axel Ivar Anderson*, *Henriksson* och *Olson* i Göteborg, vilka hänvisat till sin vid utskottets betänkande nr 1 fogade reservation; samt

4) av herrar *Gustaf Elofsson*, *Jonsson* i Skedsbygd och *Olson* i Göteborg.